

أبو بكر محمد بن داود الأصفهاني، حياته و شعره

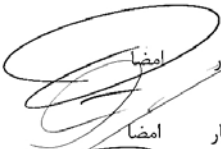

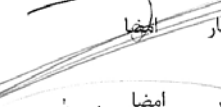
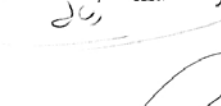

دانشگاه اصفهان
دانشکده زبان های خارجی
گروه زبان عربی

پایان نامه ی کارشناسی ارشد رشته ی زبان و ادبیات عرب
خانم فائزه پسندی تحت عنوان

أبو بكر محمد بن داود الأصفهانی، حياته و شعره

در تاریخ ۸۹/۶/۳۰ توسط هیأت داوران زیر بررسی و با درجه عالی به تصویب نهایی رسید.

	امضا	استادیار	با مرتبه ی علمی	دکتر جعفر دلشاد	۱- استاد راهنمای پایان نامه
	امضا	استادیار	با مرتبه ی علمی	دکتر عبدالغنی ایروانی زاده	۲- استاد مشاور پایان نامه
	امضا	استادیار	با مرتبه ی علمی	دکتر محمد کاظم حاج ابراهیمی	۳- استاد داور خارج گروه
	امضا	استادیار	با مرتبه ی علمی	دکتر سردار اصلانی	۴- استاد داور داخل گروه
	امضا	دانشیار	با مرتبه ی علمی	دکتر بی بی عشرت زمانی	۴- استاد ناظر از تحصیلات تکمیلی

امضای مدیر گروه

Y

(- / . -)

.(()

(())

:

چکیده

این نوشتار نخست به بررسی شخصیت شاعر اصفهانی می پردازد و علاوه بر آن به منظور تبیین ارزش هنری و گرایش بی پیرایه و عقیف او در بررسی این بُعد خاص شعری، نمونه هائی از شعر وی را ارزیابی می نماید.

ابوبکر محمد بن داود ظاهری اصفهانی (۲۹۷-۲۵۵ هـ ق / ۹۱۰-۸۶۹ م)، در عصر عباسی دوم می زیست. او از دانشمندان، فقها و حکمای عصر خود به شمار می آید، چراکه دارای جایگاهی رفیع در ادبیات، زبان شناسی، شناخت مذاهب، قضاوت و در استنباط احکام سرآمد بود. وی در عنفوان جوانی، به دانش حدیث تسلط داشت و با ادیبان و شاعران بلند مرتبه عصر خود به مناظره می پرداخت. به طور نسبی همه نویسندگان ادبیات قدیم همچون ابن خلکان، صفدی، ذهبی، مسعودی و خطیب بغدادی بر این ویژگی های او اتفاق نظر دارند، چنانکه ابن رومی نیز او را «فقیه عراق» نامیده است.

ابن داود دارای کتاب هایی در زمینه شریعت و فقه اسلامی است، ولی شهرت وی مرهون نگارش کتاب «الزهره» است که از مهمترین آثار او و یکی از مهم ترین منابع تاریخی شعر غزلی در آن عصر به حساب می آید.

در این عصر، غزل عقیف (پاک) در کنار غزل اباحی (فاسد) فزونی یافت. با ظهور برخی از شاعران این عصر، همچون ابوبکر اصفهانی که پا فراتر از محسوسات مادی نهاده و عاشقانه در کمال پیراستگی و وارستگی زیستند، غزل عقیف زنده گشت.

شعر او، نمایانگر انعطافی روشن در جریانات شعر عربی است، زیرا موضوع یا سبک شعری خاصی را بنیان نهاده است. شاعر اسلوب های شعری برجامانده را حفظ نموده، و تحت تأثیر تمدن جدید عرب قرار گرفته است.

در پایان لازم به ذکر است، باب پژوهش پیرامون شعر وی، همواره فرا روی هر پژوهشگری گشوده است تا هر آنچه از ابیات و روایات شعری بیابد بر آن بیفزاید، تا شخصیت این شاعر از همه ابعاد بررسی شود و تمامی ابعاد این پژوهش روشن گردد.

واژگان کلیدی

ابوبکر اصفهانی، عصر عباسی دوم، عشق، غزل عقیف.

:

..... - -
..... - -
..... - -
..... - -
..... - -
..... - -
..... - -
..... - -
..... - -
..... - -

:

..... - -
..... - -
..... - -
..... - -

:

..... - -
..... - -
..... - -
..... - -
..... - -
..... - -
..... - -
..... - -
..... - -
..... - -

:

..... - -
..... « » - -
..... - -

:

..... - -
.....
.....

--

.

.

.

() « »

« »

.

.

--

...

--

--

« »

.

:« ».

« »

--

()

.

....

.

.

.

.

--

:

.

.

--

« ».

« ».

« ».

« ».

« ».

« ».

--

:

:

■

:

■

:

:

■

« »

:

■

]

« »

[...]

:

:

■

--

«

» « »

«

» «

» «

»

«

»

...

--

- -

» :

() .«

(:) .

- -

:).

(-

--

:

: .

: .

: .

(- -)

:).

(

...

(:).

.

« »

« »

(- :).

--

« »

(:)

:) .

(-
« »

) :

.

.«

« »

:) .

(

- -

.

:

: .

: .

: .

: .

:

: .

: .

(- :) . « »

--

(- / . -)

« »

.« »

:) . « »

(

--

)

(.

«)

.

) :

:) .«

:

:

(

- -

:

(:) (:) .

- -

:

«)

: